

FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA NA RIGORÓZNÍ PRÁCI

Autor práce: Mgr. Matěj Šedivý

Téma práce: Institut vazby v trestním řízení

Předložená rigorózní práce o rozsahu 138 stran textu je zpracována na velice aktuální téma vazby v trestním řízení. Volbu tématu lze hodnotit jistě pozitivně, neboť kromě již zmíněné aktuálnosti zpracovávané problematiky nabízí řadu podnětů pro odbornou diskusi nad jednotlivými aspekty vazby v trestním řízení, a to zejména s ohledem na akcentované otázky naplňování zásady přiměřenosti ve vztahu k zásahům do základních práv a svobod a samozřejmě také zásady zákonnosti trestního řízení, která zasahuje i problematiku rozhodování o vazbě.

Práce v souladu s cílem, který si autor klade v úvodu, podává poměrně detailní přehled platné právní úpravy institutu vazby a rozhodování o vazbě, definuje nejvýznamnější problémy při aplikaci zákonných ustanovení o vazbě v trestněprávní praxi a snaží se hledat jejich řešení.

Při realizaci stanoveného cíle práce autor využívá zejména metody popisné, analyticko-syntetické a komparativní.

Práce je systematicky členěna do šesti hlavních částí, a to včetně úvodu a závěru. Struktura práce je uspořádána logicky tak, že autor se nejprve zaměřuje na samotný institut vazby a jeho základní principy a vazební důvody, poté rozebírá záležitosti týkající se rozhodování o vazbě, včetně vazebního zasedání, vazebních lhůt, institutů nahrazujících vazbu apod. Zabývá se též rozhodovací praxí Evropského soudu pro lidská práva a jejím vlivem na českou právní praxi v této oblasti. Práce obsahuje též komparativní část věnovanou srovnání české a slovenské právní úpravy vazby.

Pokud jde o systematiku práce, hodnotím ji jako naprosto logickou a přehlednou, kdy autor postupuje od otázek obecnějších a teoretických k otázkám konkrétnějším a prakticky orientovaným. Rovněž z pohledu obsahového, je práce na velice dobré úrovni, autor se nedopouští věcných pochybení a podává ucelený, dobře propracovaný rozbor zvolené problematiky, byť místy by text zasloužil poněkud srozumitelnějších formulací. Zbytečným negativem je skutečnost, že práce obsahuje řadu zejména jazykových nedostatků, překlepů apod., které kazí jinak poměrně dobrý celkový dojem z předložené práce.

Při zpracování problematiky využíval autor poměrně širokého spektra odborné literatury a dalších pramenů, včetně judikatury, na které v textu práce řádně odkazuje.

Jistým nedostatkem práce je přílišná popisnost některých kapitol a relativní nedostatek vlastních návrhů na řešení některých problémů, které autor ve své práci nastiňuje, což ovšem neznamená, že by text práce byl prost vlastních názorů autora ohledně zpracovávaného tématu.

Práce je přínosná zejména s ohledem na komplexnost zpracování všech důležitých aspektů vazby, ke kterému autor přistoupil velice zodpovědně a na odpovídající odborné úrovni. Zřejmě nejcennější částí práce je jednak důkladná analýza platné právní úpravy vazby, především pokud jde o vymezení jednotlivých vazebních důvodů, a dále rozbor rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva, který by mohl sloužit i jako inspirace pro českou právní úpravu de lege ferenda.

I přes některé nedostatky, které je nutno předložené práci vytknout (viz výše), hodnotím celkově práci jako vyhovující z hlediska formálních i obsahových požadavků kladených na rigorózní práci, autor prokázal velmi dobré odborné znalosti a schopnost zpracovat zvolené téma na úrovni významněji převyšující standard diplomové práce, a proto předloženou rigorózní práci **doporučuji k obhajobě**.

V rámci obhajoby by se autor měl zaměřit mj. na zhodnocení platné právní úpravy vazby a na případné vlastní návrhy de lege ferenda.

V Plzni dne 30. července 2018

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D. LL.M

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra trestního práva

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právní

Posudek oponenta rigorózní práce

Jméno a příjmení autora rigorózní práce: Mgr. Matěj Šedivý

Téma rigorózní práce: Institut vazby v trestním řízení

Jméno a příjmení oponenta: doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.

V posudku se oponent zaměří především na následující oblasti:

1. Aktuálnost a cíl práce	6. Struktura textu a jasnost vyjadřování
2. Metody použité ke zpracování práce	7. Formální úroveň práce
3. Vědecký význam – přínos práce, novost myšlenek a metod	8. Negativa (nedostatky) rigorózní práce
4. Praktický význam (aplikovatelnost)	9. Otázky k obhajobě
5. Odborná úroveň práce	10. Doporučující (nedoporučující) stanovisko k obhajobě

Hodnocení

rigorózní práce Mgr. Matěje Šedivého na téma: „Institut vazby v trestním řízení“.

Rigorózní práce Mgr. Matěje Šedivého je zpracována v rozsahu 138 stran, které jsou obsaženy v šesti kapitolách, včetně úvodu a závěru.

Cíl práce je vymezen v úvodu a je jím, jak uvádí autor, poskytnout přehled a vysvětlení stěžejních aspektů vazby a vazebního rozhodování, a předložit některá aplikační úskalí k další diskuzi. K naplnění stanoveného cíle byl zvolen interdisciplinární přístup s analyticko-popisnou metodou, doplněnou o metodu analyticko-komparativní a syntetickou metodou.

Zvolené téma rigorózní práce je aktuální a zasluhuje soustavnou pozornost, např. v rámci posouzení možných legislativních změn v kontextu s restrikcí uplatnění vazebního trestního řízení a zejména vazebního řízení proti mladistvým pachatelům.

Co do struktury je práce zpracována v šesti kapitolách, včetně úvodu a závěru. Lze ji v podstatě rozdělit do dvou základních celků. První část řeší tzv. materiální vazební právo (institut vazby, principy, vazební důvody atp.), druhá obsahově řeší formální vazební právo

(vazební rozhodování, délka vazby, vazební zasedání, instituty nahrazující vazbu atp.). Současně, byť v omezenější míře, text práce obsahuje i zahraniční exkurz v podobě nastínění problematiky rozhodování ESLP ve vazebních věcech a také komparuje českou právní úpravu se slovenskou úpravou vazby. Struktura práce je celkově vyvážená, nejprve řeší teoretická, obecná východiska, následuje pak teoreticko-praktický rozbor konkrétního zvoleného tématu s přílehlavým komentářem.

První kapitola obsahuje analýzu principů a zásad ovládajících vazební trestní řízení. Ve druhé kapitole jsou charakterizovány a definovány hmotně právní instituty vazby, tedy materiální vazební právo, třetí kapitola je věnována rozboru formálních, procesních podmínek uplatnění vazby. Autor v obou případech podává věcně a obsahově správnou analýzu, na dobré odborné úrovni, i když v některých případech jednotlivé myšlenky formuluje velmi složitě a šroubovitě.

Čtvrtá kapitola doplňuje teoretickou část práce pohledem na komparaci se zahraniční právní úpravou vazby, zejména je srovnávána slovenská právní úprava a je podána analýza rozhodovací praxe ESLP. Tuto část práce, ve které je mimo jiné uvedena i procedura rozhodování ESLP, považuji za nejpřínosnější. Pátá kapitola je nastíněním podmínek náhrady škody způsobené v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu.

Rigorózní práce je popisná a nepřináší nové poznatky ani řešení sporných postupů a závěrů při uplatnění vazby. Převážná část práce je analytická, kdy autor široce, věcně, argumentačně a na dobré právní úrovni charakterizuje instituty a postupy, které jsou součástí materiálního a formálního vazebního práva. K jednotlivým řešeným problémům se snaží zaujmout i vlastní názor, který však zůstává „na polovině cesty“, je tedy nedotažený do konce.

Práce se velmi obtížně čte a musí se pozorně hledat smysl některých vět.

Celkový závěr

1. Aktuálnost a smysluplnost cíle práce

Práce řeší aktuální problémy vazebního řízení, obecně vazebního práva.

2. Vymezení cíle práce

Cíl práce je výstižně stanoven v úvodu.

3. Metodika dosažení stanoveného cíle

Metodika, zejména použité metody zpracování práce jsou uvedeny v úvodu, mimo to jsou doveditelné ze struktury a obsahu práce a také argumentačního materiálu.

4. Vědecký význam – přínos práce, novost myšlenek a metod

Autorovi nelze upřít snahu o vědecké posuzování problému. První tři a z části i čtvrtá kapitola jsou však kvalifikovaným konstatováním faktického stavu, podloženého z velké části komentářem trestního řádu, z části i judikaturou. Postrádám ovšem vlastní invenci autora, která by vedla k novým postupům a přístupům řešení problematiky. Např. u vazebního řízení u mladistvých se nabízí řada námětů, které jsou vhodné teoreticky rozpracovat. V práci je přebírána řada odborných názorů jiných autorů, ovšem bez zaujetí vlastního stanoviska, které by právě bylo velmi přínosné. Ve čtvrté a páté kapitole práce jistý díl vědeckého přístupu nacházím zejména v tom, že se autor snaží předložit problematiku rozhodování ESLP v otázkách vazby, ovšem opět mi schází aplikace, návrhy, které by se promítly de lege ferenda do naší stávající právní úpravy. Nic méně samotný fakt stanovení postupů ESLP při řešení problematiky vazby již považuji za přínosný. Nejde o novost myšlenek, ty bohužel nenacházím, ale v tom, že autor tyto postupy zpracoval, postupy, kterými se v praxi příliš nezabýváme.

5. Praktický význam (aplikovatelnost)

Praktický význam rigorózní práce spatřuji zejména v komplexnosti posouzení vazebního práva a zejména již ve vzpomínaném přínosu uvedením rozhodovací praxe ESLP a v komparaci se slovenskou právní úpravou. Za zdařilou považuji také analýzu „...důvodné obavy...“ jako základní podmínky pro uplatnění vazby v trestním řízení.

6. Definice používaných pojmů

Obecně můžu konstatovat velmi dobrou odbornou úroveň právních znalostí uchazeče, která je základem pro přiléhavé, věcně a odborně správné užívání terminologie. Ovšem mám drobnou výhradu spočívající v domněnce, že uchazeč (zřejmě pod rouškou snahy o navození vědeckého přístupu) vytváří některé novotvary např. „...dozorčí povinnost státního zástupce“.

7. Struktura textu a jasnost vyjadřování

Struktura textu je přiléhavá a nemám k ní žádné výhrady. To však nemůžu uvést u jasnosti a jednoznačnosti vyjadřování, které je velmi šroubovitě, složitě konstruované až nejasné. Jak jsem uvedl, práce se velmi obtížně čte, vyžaduje velké soustředění, aby byl pochopen obsah textu i samotné věty.

8. Formální úroveň

Práce je zatížena řadou formálních chyb zejména překlepů a svědčí o tom, že uchazeč formální a jazykové úpravě textu věnoval malou pozornost.

9. Negativa, nedostatky práce

Za základní nedostatek práce považuji velmi komplikované vyjadřování a nepřehlednou až nejasnou stavbu vět. Práci by také slušela vyšší míra invence autora, která by přinesla tzv. nadhodnotu práce, která je právem od tohoto druhu odborných prací očekávána.

10. Otázky k obhajobě

Nepokládám.

11. Doporučuji, nedoporučuji k obhajobě

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 22.6.2018

doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právníká
Katedra trestního práva